

1978, 31. srpna – Sdělení VONS č. 27 o odsouzení Michala Kobala a Ivana Maňáska Obvodním soudem pro Prahu 10 pro trestný čin pobuřování k nepodmíněným trestům odnětí svobody.

Obvodní soud pro Prahu 10 odsoudil dne 9. 8. 1978 studenta Ivana Maňáska, tříadvacetiletého, a dělníka Michala Kobala (7. 3. 1948) pro trestný čin pobuřování (§ 100/1a tr. z.) k nepodmíněným trestům odnětí svobody v trvání 18, resp. 12 měsíců v I. nápravně výchovné skupině. Rozsudek dosud nenabyl právní moci. Oba obžalovaní jsou signatáři Charty 77. Obžaloba je viní, že začátkem r. 1978 rozšiřovali dokument Charty 77 č. 13 (o situaci v čs. pop-music)¹ a text informující o některých jednáních stranických orgánů v r. 1977, o nichž nebyla veřejnost oficiálně spravena (viz sdělení výboru č. 10)². Tuto činnost Michala Kobala potvrdilo pět svědků; Ivana Maňáska usvědčovala pouze výpověď Michala Kobala (kterou později odvolal) a výpověď dvou spoluvězňů z vazby, kteří vypověděli, že se ve věznici snažil ovlivňovat Michala Kobala. Sám Ivan Maňásek se ani k obvinění ani k obžalobě nevyjádřil. Soud vynesl rozsudek nad Michalem Kobalem s použitím zákonného ustanovení podle § 32 tr. z., podle něhož mu přiznal – na základě znaleckého posudku z oboru psychiatrie – zmenšenou přičetnost; zároveň uložil ochranné léčení během výkonu trestu odnětí svobody.³ Oba obžalovaní jsou již od poloviny února 1978 ve vazbě; žádost Michala Kobala o propuštění z vazby nyní soud zamítl.

Ve své závěrečné řeči uvedl Michal Kopal, že rozšiřování inkriminovaných textů nepovažuje za činnost proti republice. Uvedl dále, že jeho podpis pod Chartou 77 nebyl protisocialistickým činem a že toto jeho přesvědčení plyne i z toho, že Chartu 77 podpořily tak velké komunistické strany, jako je KS Francie a Španělska.

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných konstatuje, že to je první rozsudek nad signatáři Charty 77 za rozšiřování jednoho z dokumentů Charty 77.

Matka Michala Kobala bydlí v Roztokách u Jilemnice 156, okres Semily.

Matka Ivana Maňáska, Růžena Jírová, bydlí v Chebu, Jánské nám. 16.⁴

Informace o Chartě 77, r. 1, 1978, č. 10, s. 9.

POZNÁMKY

¹ Viz dopis mluvčích Charty 77 Jiřího Hájka, Ladislava Hejdánka a Marty Kubišové Federálnímu shromáždění ČSSR, Úřadu předsednictva vlády ČSSR, České národní radě a Ministerstvu kultury ČSR o státní reglementaci, zákazech a omezeních v oblasti populární hudby. CÍSAŘOVSKÁ, Blanka – PREČAN, Vilém (eds.): *CHARTA 77: Dokumenty 1977–1989*, sv. 1, Praha 2007, s. 72–76.

² Dokument č. 10. K případu viz dále sdělení VONS č. 33 a 127, dokumenty č. 33 a 128.

³ V rozsudku bylo mj. uvedeno: „*Oba vyslovovali své výhrady k pozdějším konsolidačním opatřením v politické a kulturní oblasti našeho státu a tyto jejich společné politické názory byly také důsledkem navázání styku s dalšími osobami, jako např. s Ludvíkem Vaculíkem, Petrem Uhlem, Juliusem Tominem, rodinou Němcových a dalšími. Právě stykem s těmito osobami si obžalovaní Kobal i Maňásek utvrzovali svoje názory a negativní stanoviska k různým opatřením vedení našeho státu, vyměňovali si různé ilegální tiskoviny, zaměřené proti společenskému a státnímu zřízení republiky, jako např. různá prohlášení Charty 77, kterou oba také podepsali.*

Podpis Charty 77 a bezvýhradný souhlas s jejím obsahem jakož i styky obou obžalovaných vedl pak zákonitě k tomu, že se v dalším období jak Kobal, tak i Maňásek podíleli na šíření názorů vyjádřených v tomto pamfletu a dalších podobných písemnostech a na rozšiřování těchto písemností mezi další občany.“ Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 vyneseny senátem složeným z předsedy JUDr. Zdeňka Zelenky a soudců Heleny Červenkové a Richarda Kučery je uložen in: ABS, vyšetřovací spis k případu Michala Kobala a Ivana Maňáska, sign. V 25951 MV; též MS v Praze, soudní spis k případu Petra Uhla a spol. (spis. zn. 1 T 23/79) uložený jako příloha rehabilitačního spisu, spis. zn. Rt 419/90.

⁴ Trestní stíhání M. Kobala a I. Maňáska vyvolalo projevy solidarity. Svědčí o tom petice iniciovaná přítelem obou obviněných Lubošem Vydrou a podepsaná jejich kamarády z Úpice, která byla adresována generálnímu prokurátoru (neurčeno, zda ČSR či ČSSR) a datována 20. 5. 1978. V petici

bylo mj. uvedeno: „*Máme proto pocit, že vznesené obvinění je jen záminkou a že skutečným důvodem jejich věznění je zřejmě něco jiného. Oba jsou signatáři Charty 77 a to v nás probouzí důvodné podezření, že snad jejich zatčení s tím souvisí. Máme dojem, že bezpečnostní orgány se tímto způsobem snaží zastrašit jiné mladé lidi, kteří se zajímají o Chartu 1977.*“ Petice je uložena in: LP, Sb. VONS, inv. č. 172, sign. IV/2, kart. 31.

Informace o případu se především díky Amnesty International dostala i do zahraničí. Svědčí o tom dopis Rakušanky Franzisky Mühlbergerové generálnímu tajemníkovi KSČ Gustávu Husákovi z 18. 8. 1978 obsahující výzvu k propuštění M. Kobala a I. Maňáska na svobodu a žádost japonského občana o zastavení Maňáskova trestního stíhání. Dopisy jsou uloženy in: MS v Praze, soudní spis k případu Petra Uhla a spol. (spis. zn. 1 T 23/79) uložený jako příloha rehabilitačního spisu, spis. zn. Rt 419/90.